ZAŁĄCZNIK NR 1
DO STATUTU ZESPOŁU SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH
IM. STANISŁAWA STASZICA W KAMIENIU POMORSKIM

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA BRANŻOWEJ SZKOŁY I STOPNIA

§ 1
Postanowienia ogólne

1. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego, zwany dalej „WSDZ", określa organizację i sposób realizacji doradztwa zawodowego w Branżowej Szkole I Stopnia wchodzącej w skład Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Kamieniu Pomorskim.

2. WSDZ stanowi element działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły oraz służy przygotowaniu uczniów do świadomego i odpowiedzialnego planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej, dalszego kształcenia i wejścia na rynek pracy.

3. Działania w zakresie doradztwa zawodowego są realizowane w sposób zaplanowany i systematyczny, z uwzględnieniem:
1) potrzeb, możliwości i predyspozycji uczniów;
2) specyfiki kształcenia w Branżowej Szkole I Stopnia;
3) zawodów, w których kształcą się uczniowie;
4) doświadczeń uczniów wynikających z praktycznej nauki zawodu i kontaktów z pracodawcami;
5) potrzeb i zmian zachodzących na lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy;
6) współpracy z pracodawcami, organizacjami pracodawców i instytucjami rynku pracy;
7) rozwoju nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, oraz ich wpływu na zawody, kompetencje i formy zatrudnienia;
8) potrzeby uczenia się przez całe życie oraz zdobywania i uzupełniania kwalifikacji.

§ 2
Podstawa prawna

WSDZ opracowano w szczególności na podstawie:
1) art. 26a oraz art. 98 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
2) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego, z uwzględnieniem późniejszych zmian;
3) przepisów dotyczących organizacji kształcenia ogólnego i zawodowego, praktycznej nauki zawodu oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 3
Cele WSDZ

1. Głównym celem WSDZ jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania rozwoju edukacyjnego i zawodowego, podejmowania trafnych decyzji dotyczących dalszego kształcenia oraz aktywnego i odpowiedzialnego funkcjonowania na rynku pracy.

2. Do celów szczegółowych WSDZ należy w szczególności:
1) wspieranie uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji zawodowych, wartości i innych własnych zasobów;

2) kształtowanie umiejętności samooceny oraz określania mocnych stron i obszarów wymagających rozwoju;
3) pomaganie uczniom w konfrontowaniu własnych zasobów z wymaganiami zawodu, w którym się kształcą;
4) rozwijanie wiedzy o zawodach, stanowiskach pracy, środowisku pracy i wymaganiach pracodawców;
5) przygotowanie do wyszukiwania i analizowania informacji o rynku pracy i ofertach zatrudnienia;
6) zapoznawanie z podstawowymi formami zatrudnienia oraz prawami i obowiązkami pracownika;
7) kształtowanie umiejętności przygotowywania dokumentów aplikacyjnych i udziału w rozmowie kwalifikacyjnej;
8) zapoznawanie z możliwościami kontynuowania nauki, w szczególności w branżowej szkole II stopnia, liceum ogólnokształcącym dla dorosłych oraz w innych formach kształcenia;
9) zapoznawanie z możliwościami zdobywania dodatkowych i nowych kwalifikacji, w tym w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych;
10) kształtowanie postawy uczenia się przez całe życie;
11) rozwijanie świadomości wpływu nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na rynek pracy;
12) rozwijanie umiejętności planowania własnej ścieżki edukacyjno-zawodowej i tworzenia indywidualnego planu działania.

§ 4
Adresaci WSDZ

1. Działania w ramach WSDZ są kierowane w szczególności do:
1) uczniów Branżowej Szkoły I Stopnia;
2) rodziców i opiekunów prawnych uczniów;
3) nauczycieli, wychowawców i specjalistów zatrudnionych w szkole.

2. Zakres i formy działań dostosowuje się do etapu kształcenia, zawodu, w którym kształci się uczeń, sposobu realizacji praktycznej nauki zawodu oraz rozpoznanych potrzeb uczniów.

§ 5
Obszary realizacji doradztwa zawodowego

Doradztwo zawodowe w Branżowej Szkole I Stopnia jest realizowane w czterech podstawowych obszarach:
1) poznawanie własnych zasobów;
2) świat zawodów i rynek pracy;
3) rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie;
4) planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

§ 6
Poznawanie własnych zasobów

Działania w tym obszarze służą w szczególności temu, aby uczeń:
1) sporządzał bilans własnych zasobów;
2) rozpoznawał swoje zainteresowania, uzdolnienia, zdolności, kompetencje i predyspozycje zawodowe;
3) określał własne mocne strony i obszary wymagające rozwoju;

4) rozpoznawał własne możliwości i ograniczenia w kontekście wykonywania zadań zawodowych;
5) analizował wpływ stanu zdrowia na wykonywanie określonych zadań zawodowych;
6) określał wartości związane z pracą i etyką zawodową;
7) konfrontował własne zasoby z wymaganiami zawodu, w którym się kształci.

§ 7

Świat zawodów i rynek pracy

Działania w tym obszarze służą w szczególności temu, aby uczeń:
1) poznawał zawody i stanowiska pracy związane z uzyskiwanymi kwalifikacjami;
2) analizował aktualną sytuację oraz prognozy dotyczące lokalnego, regionalnego, krajowego i europejskiego rynku pracy;
3) rozpoznawał potrzeby i oczekiwania pracodawców;
4) wyszukiwał i analizował oferty pracy;
5) poznawał zawody i kompetencje przyszłości;
6) porównywał różne formy zatrudnienia oraz znał podstawowe prawa i obowiązki pracownika;
7) przygotowywał i aktualizował dokumenty aplikacyjne, w szczególności CV i list motywacyjny;
8) przygotowywał się do autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej;
9) poznawał możliwości odbywania staży i zdobywania doświadczenia zawodowego;
10) poznawał podstawowe zasady podejmowania działalności gospodarczej;
11) poznawał instytucje rynku pracy i inne podmioty wspierające osoby wchodzące na rynek pracy;
12) wykorzystywał narzędzia cyfrowe i wiarygodne źródła informacji edukacyjnych i zawodowych;
13) poznawał możliwości uzyskiwania i potwierdzania kwalifikacji;
14) analizował wpływ nowych technologii, w tym sztucznej inteligencji, na zawody, kompetencje i formy zatrudnienia.

§ 8

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Działania w tym obszarze służą w szczególności temu, aby uczeń:
1) wyszukiwał informacje dotyczące dalszego kształcenia;
2) poznawał możliwości kontynuowania nauki po ukończeniu Branżowej Szkoły I Stopnia;
3) analizował ofertę branżowych szkół II stopnia, liceów ogólnokształcących dla dorosłych i innych instytucji edukacyjnych;
4) poznawał możliwości zdobywania dodatkowych i nowych kwalifikacji;
5) poznawał kwalifikacyjne kursy zawodowe i inne formy doskonalenia zawodowego;
6) rozumiał znaczenie uczenia się przez całe życie;
7) analizował możliwości uzupełniania i poszerzania kwalifikacji;
8) planował rozwój kompetencji adekwatnie do zmian zachodzących na rynku pracy.

§ 9

Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Działania w tym obszarze służą w szczególności temu, aby uczeń:
1) określał własne cele edukacyjne i zawodowe;
2) planował działania prowadzące do osiągnięcia przyjętych celów;
3) tworzył różne warianty ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4) analizował możliwe konsekwencje podejmowanych decyzji;
5) opracowywał indywidualny plan działania;
6) dokonywał świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej lub zawodowej;
7) aktualizował swoje plany odpowiednio do zmian własnej sytuacji oraz rynku pracy.

§ 10
Sposoby i formy realizacji WSDZ

1. Doradztwo zawodowe jest realizowane w szczególności:
1) podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
2) podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie;
3) na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego;
4) na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu organizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
5) na zajęciach z wychowawcą;
6) podczas praktycznej nauki zawodu w szkole, u pracodawców lub w innych podmiotach;
7) w ramach indywidualnych konsultacji i porad;
8) poprzez spotkania z pracodawcami, przedstawicielami zawodów, branżowych szkół II stopnia i innych instytucji edukacyjnych;
9) poprzez udział w targach edukacyjnych i pracy, konkursach zawodowych, projektach, kursach, szkoleniach i innych przedsięwzięciach;
10) poprzez wizyty zawodoznawcze w zakładach pracy i innych podmiotach umożliwiających poznanie środowiska pracy;
11) z wykorzystaniem narzędzi i zasobów cyfrowych.

2. Działania mogą być realizowane w formie indywidualnej lub grupowej.

§ 11
Osoby realizujące WSDZ

1. W realizację WSDZ, odpowiednio do powierzonych zadań i kompetencji, zaangażowani są:
1) dyrektor szkoły;
2) doradca zawodowy;
3) wychowawcy klas;
4) nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących;
5) nauczyciele przedmiotów zawodowych;
6) nauczyciele praktycznej nauki zawodu;
7) pedagog szkolny;
8) pedagog specjalny;
9) psycholog szkolny;
10) nauczyciel bibliotekarz;
11) inni nauczyciele i specjaliści;
12) w zakresie współpracy ze szkołą – pracodawcy, instruktorzy praktycznej nauki zawodu oraz przedstawiciele instytucji zewnętrznych.

2. Dyrektor szkoły w szczególności:
1) organizuje realizację doradztwa zawodowego w szkole;
2) zapewnia warunki do realizacji działań wynikających z WSDZ;
3) wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań;
4) zatwierdza na każdy rok szkolny program realizacji doradztwa zawodowego po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej.

3. Doradca zawodowy w szczególności:
1) systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
2) prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
3) opracowuje, we współpracy z nauczycielami, wychowawcami i specjalistami, program realizacji doradztwa zawodowego oraz koordynuje jego realizację;
4) wspiera nauczycieli, wychowawców i specjalistów w realizacji działań doradczych;
5) koordynuje działalność informacyjno-doradczą szkoły;
6) gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe;
7) realizuje działania określone w programie realizacji doradztwa zawodowego.

4. Wychowawcy, nauczyciele i specjaliści realizują zadania z zakresu doradztwa zawodowego odpowiednio do prowadzonych zajęć, powierzonych obowiązków oraz potrzeb uczniów.

§ 12
Współpraca z rodzicami

1. Szkoła współpracuje z rodzicami i opiekunami prawnymi uczniów w zakresie wspierania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

2. Współpraca może obejmować w szczególności:
1) przekazywanie informacji o możliwościach dalszego kształcenia i zdobywania kwalifikacji;
2) udostępnianie informacji dotyczących rynku pracy;
3) konsultacje indywidualne;
4) wspieranie rodziców w rozpoznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz predyspozycji ucznia;
5) włączanie rodziców, w miarę możliwości, w działania związane z poznawaniem zawodów i środowiska pracy.

§ 13
Współpraca ze środowiskiem zewnętrznym

1. W realizacji WSDZ szkoła może współpracować w szczególności z:
1) pracodawcami i przedsiębiorcami;
2) organizacjami pracodawców;
3) cechami rzemiosł i izbami rzemieślniczymi;
4) branżowymi szkołami II stopnia i innymi szkołami oraz placówkami prowadzącymi kształcenie zawodowe;
5) poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
6) publicznymi służbami zatrudnienia;
7) Ochotniczymi Hufcami Pracy;
8) agencjami zatrudnienia;
9) centrami kształcenia zawodowego;
10) instytucjami szkoleniowymi;
11) placówkami doskonalenia nauczycieli;
12) organizacjami pozarządowymi;
13) instytucjami samorządowymi;
14) innymi podmiotami działającymi w obszarze edukacji, rynku pracy i rozwoju zawodowego.

2. Współpraca może obejmować w szczególności organizowanie praktycznej nauki zawodu, wizyt zawodoznawczych, spotkań, warsztatów, staży, projektów, konsultacji oraz wymianę informacji dotyczących rynku pracy i oczekiwań pracodawców.

§ 14
Program realizacji doradztwa zawodowego

1. Na każdy rok szkolny w Branżowej Szkole I Stopnia opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający niniejszy WSDZ.

2. Program określa w szczególności:

1) działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, w tym tematykę działań;
2) oddziały, których dotyczą działania;
3) metody i formy realizacji działań;
4) terminy realizacji działań;
5) osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań;
6) podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań.

3. Program opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły.

4. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej, zatwierdza program w terminie określonym w odrębnych przepisach.

§ 15
Monitorowanie i ewaluacja

1. Realizacja WSDZ podlega systematycznemu monitorowaniu.

2. Monitorowanie służy w szczególności:

1) ocenie stopnia realizacji zaplanowanych działań;
2) rozpoznawaniu potrzeb uczniów w zakresie doradztwa zawodowego;
3) ocenie skuteczności stosowanych form wsparcia;
4) identyfikowaniu obszarów wymagających doskonalenia;
5) dostosowywaniu działań szkoły do zmian zachodzących w systemie edukacji i na rynku pracy.

3. Podstawą oceny funkcjonowania WSDZ mogą być w szczególności:

1) analiza dokumentacji realizowanych działań;
2) informacje uzyskiwane od uczniów, rodziców, nauczycieli i pracodawców;
3) analiza udziału uczniów w przedsięwzięciach związanych z doradztwem zawodowym;
4) wnioski z realizacji rocznego programu realizacji doradztwa zawodowego;
5) analiza zmian na rynku pracy i w systemie kształcenia.

4. Wnioski z monitorowania i ewaluacji wykorzystuje się przy opracowywaniu programu realizacji doradztwa zawodowego na kolejny rok szkolny oraz, w razie potrzeby, do aktualizacji WSDZ.

§ 16
Postanowienia końcowe

1. WSDZ obowiązuje wszystkich nauczycieli i specjalistów uczestniczących w realizacji doradztwa zawodowego w Branżowej Szkole I Stopnia, odpowiednio do zakresu ich zadań.

2. Szczegółowe działania podejmowane w poszczególnych latach szkolnych określa program realizacji doradztwa zawodowego, o którym mowa w § 14.

3. WSDZ podlega aktualizacji w przypadku zmian przepisów prawa, organizacji szkoły, zawodów, w których szkoła prowadzi kształcenie, lub innych okoliczności mających istotny wpływ na organizację doradztwa zawodowego.

4. Zmiana niniejszego WSDZ, jako załącznika do Statutu, następuje w trybie właściwym dla zmiany Statutu.